

Motion till riksdagen

1988/89:Sk658

av Maria Leissner (fp)

Anslag till tullen för övervakning av Sydafrikalagen

En förutsättning för att det svenska handelsförbudet mot Sydafrika skall vinna trovärdighet och internationellt erkännande är att efterlevnaden av lagen kan kontrolleras. Så är i dag icke fallet. Tullverket anförde följande i in anslagsframställning:

(Solera Sydafrikakommittén och andra intresseorganisationer har vid upprepade tillfällen under våren 1988 berört den svenska tullens bristande resurser för att kontrollera de svenska företagens efterlevnad av lagen om förbud mot handel med Sydafrika och Namibia. Isolera Sydafrikakommitténs påpekan- de om att tullverket har otillräckliga resurser för att kontrollera efterlevna- den av ovannämnda lag är helt korrekt. Tullverket fick inga utökade resurser i samband med den nya sydafrikalagstiftningen vilket i praktiken ur tullsynpunkt innebär att lagen är tandlös. (Tullverket, AF 1989/90. 1988-08- 18)

Detta nödrop från en statlig myndighet fick regeringen att reagera snabbt. Redan inom en månad (1988-09-15) beslutade regeringen att föreslå att tullverket får ökade befogenheter i övervakningen av lagen om förbud mot handel med Sydafrika och Namibia. I samband med beslutet meddelade regeringen att tullverket också skulle komma att få ökade resurser för att effektivt kunna övervaka handelsförbudets tillämpning.

Tyvärr saknar löftet om ökade resurser motsvarighet i verkligheten. I årets statsverksproposition har tullen inte beviljats en enda av de tjänster de begärt för övervakning av sydafrikalagstiftningen.

Denna bristande överensstämmelse mellan tal och handling torpederar inte bara lagens funktion i Sverige. Internationellt är det en mycket farlig väg regeringen slagit in på. En bärande tanke med hela den svenska sydafrikalag- stiftningen är att den skall vinna internationell efterföljd. Då bindande sanktioner inte kunde uppnås i FN:s säkerhetsråd, beslöt Sverige ändå att införa egna, långt gående sanktioner. När den svenska övervakningsmyndig- heten kännetecknar lagen som tandlös är detta mycket allvarligt. När regeringen först utlovar förbättringar men sedan inte genomför dem, blir saken än mer kritisk.

Omvärlden betraktar uppmärksamt vad Sverige företar sig på sanktions- området. Regeringens agerande vad gäller övervakningsfrågan riskerar att urholka förtroendet för den svenska sydafrikapolitiken, inte enbart här hemma utan även internationellt. Därmed riskerar frågan om sanktioner mot apartheidregimen att föras tillbaka.

Hemställan

Mot. 1988/89

Sk658

Med hänvisning till ovanstående hemställs
att riksdagen beslutar anvisa tullen 1,3 milj. kr. för att kontrollera
efterlevnaden av sydafrikalagens bestämmelser och intentioner.

Stockholm den 25 januari 1989

Maria Leissner (fp)